

AMERIŠKI SLOVENSKEC

Geslo: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do zmage!

GLASILO SLOV. KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU,
— S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI IN ZAPADNE SLOVANSKE ZVEZE V DENVER, COLO.

ŠTEV. (No.) 22.

CHICAGO, ILL., SREDA, 11. FEBRUARJA — WEDNESDAY, FEBRUARY, 11, 1925.

LETNIK XXXIV.

Bradati lisjak zopet na krmilu.

POTOM NASILJA IN PRELIVANJA NEDOLŽNE KRVI JE ZOPET PAŠIČ NA KRMILU. VOJAŠTVO STRELJALO NA KMETE. VEČ MRTVIH IN RANJENIH.

Zagreb, Jugoslavija. — Volitve v narodno skupščino v Jugoslaviji so se z zmago starega lisjaka Pašiča končale. Hrvatska je volila skoro enoglasno za Radiča, kateri se nahaja v zagrebški ječi in mu je bilo dovoljeno, da je pri oknu ječe gledal na ulico, kjer so volilci se zbirali in odhajali na volišče in tam pokazali, da jim ni za "veliko Srbijo," ampak svobodno Hrvatsko. Radiča je nadomestoval dr. Trumbić, kateri je bil izvoljen poslanecem zajedno s zetom Radiča M. Kustića. V Zagrebu se je volilo v senci bajonetov, kam pa to pripelje je pokazal izid volitev, ko je od 15.800 glasov, dobila vladna stranka le 3600. Doslej je imela hrvatska kmečka stranka sedemdeset poslancev, sedaj pa, ako ni bilo goljufije pri štetju glasov, bo dobila okrog 80. To je odgovor nasilju in diktaturi, katera pa nima tistega vspeha, ki si ga želi in z bajoneti hoče doseči Pašič in izdajalci slovenskega naroda — naši takozvani demokrati.

Da je pa volitev zadobila še bolj nasilno lice, so pomelali Srbi v ječe vse voditelje opozicije in druge sumljive osebe, ki so bile na glasu, da so agitirale za opozicijo.

V Bihac, Bosna so srbski vojniki napadli kmete in jih nekaj pobili, nekatere pa ranili, ko je prišlo do spopada ker jih Pašičevi privrženci niso pustili na volišče. Vprašamo, ima taka vlada podlago za obstoj? Ne — iz nedolžne krvi, ki je bila prelita bo spleten bič, ki bo švignil, da bo bolelo. Pravica je še vedno zmagala, tako bo tudi tukaj.

Poročevalec nekega ameriškega časopisa se je na dan volitev na lico mesta prepračil na svoje oči, nakar je podal izjavo, ki se glasi: "Sentimentalnost ljudstva je proti sedanjemu režimu, to je gotova stvar. S terorjem se je postopalo na voliščih in blatilo hrvatsko kmetijsko stranko, da je komunistična, kar ni resnica."

Nekega nadzornika opozicije, ki bi imel nadzorovati volitev so potegnili iz vlaka in ga vtaknili v ječo, ne da bi imeli zato kaj vzroka. Pač moramo reči, tužna nam majka. Kje je svoboda — tista svoboda, za katero so dali naši bratje svoje življenje? Imenujete li to nasilje — svobodo, no potem ni bilo vredno počenega groša, kaj pa še toliko nedolžne krvi, ko je bilo prelito v svetovni vojni, za — svobodo.

Nasvet starke za dolgo življenje.

Belle Fourche, S. D. — Eden najboljših receptov kako doseči visoko starost, je kot skrivnost razkrila 106 let stara Mrs. Catherine Stevens. Dejala je, da kdor hoče dolgo živeti, naj se briga le za sebe in pusti druge pri miru. Mrs. Stevens, je pred kratkim obhajala svoj 106. rojstni dan v krogu svojih prijateljev. Na glasu je kot najstarejša državljanka South Dakote in je še zelo živahna ter se udeležuje vseh prireditvev v vasi.

ŠIRITE "A. S. in EDINOST"

KRIŽEM SVETA.

— Washington. — Senator Borah je predlagal, naj se vrne lastnikom vsa lastnina, ki jo imajo v rokah zavezniki. Tukaj pridejo v poštev vsi parniki, tako tudi Leviathan. Predlogo je podpiral senator King iz Utah, nasprotovala sta pa senator Swanson iz Virginie in Simmonos iz North Caroline, češ, da bi se s tem kršila pogodba z Nemčijo in oviralo delovanje po Dawesovem načrtu. Senator Johnson iz Kalifornije je pa predlagal, naj se to vprašanje prepusti Kellogu.

— Kansas City, Kans. — Pet oseb je bilo usmrtenih in tri težko ranjene, ko je osebnih vlak vozeč iz Omaha proti Kansas City trčil v tovornega, ki je stal na progi v Nearman. Kan.

— Boise. — Tudi država Idaho je za otročjo sužnost, volila proti amandamentu. V splošnem je pa upanje, da bo končno venčarje dovolj glasov, in amandament sprejet.

— Chicago, Ill. — Pet banditov je napadlo blaginika od Snower & Co. v devetem nadstropju na 535 S. Franklin cesti in so pobrali \$950 ter nemoteno odnesli pete.

— South Bend, Ind. — Charles Baker, star 11 let in njegov 2-letni bratec sta hodila po ledu, ki se jima pa udere in sta oba utonila. Njunin tovariš, Harold Miller je pa to videl in hoteč jima pomagati je skočil v vodo, kjer ga je prijel krč in se le s težavo rešil.

— Washington. — Mark Gilbert, zloglasni tihotapec s žganjem, katerega že dve leti zasledujejo ameriške oblasti, je v rokah pravice. Zasačili so ga na odprtem morju, ko se je čutil varnega in se je podal ko so ga dobro pomerjeni strelji obrežnih stražnikov k temu prisilili.

— Kairo, Egipt. — Tukajšna angleška policija je po noči vdrla v več hiš in ponovno aretirala večje število osumljencev, ki so odgovorni umora Sir Lee Stacka, kateri je bil izvršen pred par meseci v Egiptu.

— Ashland, Wis. — Edward Wiberg, star 11 let, je stoječ na ledu opazoval ko se je neki letalec spuščal na zemljo, pri tem se mu je pa led vdrl in ker ni bilo pomoči blizu je utonil.

— Pariz. — Poroča se, da bo francoski finančni minister Clementel obiskal meseca marca Ameriko. Pri tej priliki bo iskal potrebne informacije, ki bi privedle do sporazuma z Ameriko glede dolga.

— Atlantic City. — V prepiru s svojo ženo, je Manuel V. Garraton, premožen izdelovatelj kadtjev pograbil revolver in jo ustrelil, nato pa še sebi pognal kroglo v glavo in bil na mestu mrtev.

— Cudahy, Wis. — Banditi so ukradli ročni kovčec v katerem je bilo 14 obveznic po \$500, last cerkve sv. Jožefa v Cudahy, Wis. Plen jim pa ni bil po volji, pustili so kovčec v neki stranski ulici in pet minut po temu napadli nekega John Chovaneca, katerega so oropali in izginili v temno noč.

— Toledo, O. — Mrs. Bert Thone je šla v hlev in pustila svoja dva otroka, Billy star 3 in Isabelle stara dve leti brez varstva v hiši. Neznano kako je pa v hiši izbruhnil ogenj in predno je prišla pomoč, sta postala otroka žrtvi plamena.

COLLINS SE ŽIVI.

Floyd Collins, kateri je že od 30. jan. v mučnem položaju v pasti skalovja odkoder se ne more rešiti, še živi.

Cave City, Ky. — Pod nadzorstvom geologa W. D. Funkhouserja, se je pričelo na novo delo reševalcev v neki razpoki, ki je le 50 čevljev oddaljena od vhoda v jamo kjer se nahaja Collins. Namen imajo, da bi prišli v bližino ponesrečenca pri drugim vходу, razpoka je pa tako majhna, da se še ena oseba ne more splaziti skozi.

Z aparati (Amplifiers) so dognali, da njegovo srce bije in da Collins še diha. Električno luč, katero so mu reševalci preskrbeli takoj prve dni ko so ga našli, oskrbuje H. G. Lane, kateri tudi trdi, da Collins še živi.

Vojaške oblasti bodo potom svojega sodišča preiskale koliko je resnice na temu, ko kroži govorica, da jih Collins sam vleče in da ni res v nevarnosti, kakor tudi da dobiva na skrivnem hrano. To pa da dela baje radi tega, da bi bila cela stvar ena velika reklama za večjo zanimanje podzemeljskih jam. Brig. Gen. H. H. Denhardt, kateri je na čelu milicijarjev zaposlenih pri reševanju delu je dejal, da je to le govorica in da on ne veruje temu, pač pa ker je dobil ukaz od višjega poveljstva, mora preiskati in dognati kar je v njegovi moči kolikor je resnice na temu. Priče bodo poklicane in preiskava se bo vršila v bližini vhoda v jamo.

Izjave prič bodo objavljene. Nove težkoče so nastale pri dolbenju jame od vrha, namreč deževje ovira njih delo. V štirih dneh so izdoblili 30 čevljev globoko in upajo, da pridejo do petka tem potom do ponesrečenca.

V pijanosti se je izdal, da je morilec, našli osem trupel.

Dunaj. — V mestu Tribič na Moravskem je neki Karol Dworacek, po poklicu čevljar v pijanosti izbleknil, da je umoril svoja dva brata, o katerih se je vedelo, da sta neznan kam izginila v spomladni leta 1919. Policija se je začela zanimati in aretirala Dworaceka, kateri je priznal, da je umoril svoja dva brata in jim tudi pokazal kam je zakopal trupli, kjer so res našli okostja. Nato je še izpovedal Dworacek, da je tudi leta 1918. umoril in oropal pet Židov in eno žensko, ki so taborili vračajoč se iz Poljske v bližini mesta. Vseh šest trupel so našli v nekem kanalu.

Aretirali so tudi Dworacekovo ženo, očeta in dva prijatelja.

11 japonskih mornarjev utonilo.

Vancouver, B. C. — Smrt v valovih je našlo 11 japonskih mornarjev, ko so se nahajali tukaj na obisku. Od obrežja so veslali proti svoji križarki Idzumu, pri tem pa so kolidirali z nekim kanadskim vlačilcem, nakar se je njih čoln preobrnil. Kdo je nesrečo zakrivil se ni moglo še dognati, gotovo je pa, da je veliko k tej nezgodi pripomogel hud vihar, ki je tisti čas divjal na morju.

ŠIRITE "A. S. in EDINOST"

Iz Jugoslavije.

POLICIJSKO RAVNATELJSTVO V LJUBLJANI JE USTAVILO "DOMOLJUBA," KATERA USTAVITEV JE PA BILA OD SODIŠČA RAZVELJAVLJENA. — DRUGE ZANIMIVE VESTI.

Ni jim vspelo.

Policijsko ravnateljstvo je poslalo dne 13. jan. t. l. g. Jos. Gostinčarju odgovornemu uradniku "Domoljuba" odlok, v kateremu policijska direkcija nadaljno izhajanje "Domoljuba" zabranjuje. Toraj list, ki izhaja že 38 let in je glasilo ogromne večine slovenskega kmetijskega ljudstva ustaviti, in to tik pred volitvami za narodno skupščino, si lahko vsak predstavlja kam pes taco moli.

Kot vzrok je bilo navedeno, da je "Domoljub" izzival mržnjo do države in verski ter plemenski razdor. In na kak način je "Domoljub" izzival mržnjo do države? S tem, da je kritiziral radikalno in samostojno demokratsko stranko, ki si prisvajata nadoblast nad večino ljudstva, katero tvori državo; s tem, da je delal za resnični bratski sporazum med Srbi, Hrvati in Slovenci; s tem, da se je vedno boril za pravice ljudstva, za spoštovanje zakonov in za poštenost v upravi.

Ker pa imamo neodvisno sodišče, je po predpisih ustave ustavitve "Domoljuba" razveljavilo.

Obznana v Vrliki.

V Vrliki v Dalmaciji so v imenu obznane odpustili iz državnega skladišča za tobak 35 katoliških delavcev in delavk, češ da so radičevci in protidržavni elementi. Seveda se bedni ljudje v politiko niso veliko vmešavali, posebno ne ženske. Morali so na cesto kot katoličani in Hrvati.

Cestni rop.

Na cesti med Hotico in pristavo "Jula" so napadli neznani roparji, oboroženi z vojaškimi karabinkami, trgovca Josipa Friderika, ki se je vračal iz Cirkovca domov v Beltince. Roparji, ki so obkolili voz, so mu vzeli povrtnik, čepico, vrečo soli in nekaj denarja, nakar so pognali konja in zbežali v gozd.

Samomor.

V Subotici se je ustrelil na svojem stanovanju vpokojeni železniški inženjer Albert Engel. Vzrok samomora ni znan. Pravijo, da je bil mož čudak svoje vrste.

Železniška nesreča v Brezicah.

Na breziškem kolodvoru sta v sredo trčila dva tovorna vlaka. Smrtne nesreče ni bilo nobene, pač pa je materialna škoda zelo velika.

"Fant, denar nazaj! Ti si ga ukradel."

Tako je nahrulila v neki gostilni na Bledu natakarka mladega fanta, ki se je splazil do denarnega predalčka in izmaknil iz njega listino, v kateri je bilo 475 Din. Fant je prestrašen odskočil od predalca k mizi in je spustil listino pod klop. Obenem pa je potegnil nož in se je zabodel v prsa. Ko je ugledal kri, se je zvalil nezavesten po klopi. Prepeljali so ga v bolnišnico, kjer pa so ugotovili, da rana ni bila nevarna in so ga že v osmih dneh izročili preiskovalnemu sodniku. Med preiskavo pa so ugo-

tovili, da je fant nevaren tat, ki je ukradel med drugim tudi Matiji Lambasu na Savi cel koš raznega blaga kakor sira, klobas, sladkorja, sardin, konjaka, cigaret in pa 200 Din gotovine. Pri njem so našli tudi več navadnih ključev in 3 vlomilске ključe. Obtoženi Matevž Benedičič, ki je razen tatvine en na 15 mesecev težke eče. cigarete vse priznal, je bil obsojen na 15 mesecev težke ječe.

K umoru v Studencih.

Tržaško sadišče je obvestilo po našem konzulatu v Trstu mariborsko sodišče, da mu bo izročilo morilca, Čiča. V kratkem bo prepeljan v Maribor. Italijanske sodne oblasti so sklenile Čičevo izročitev s to motivacijo, da ni optimal za italijo in da je pristojen v studeniško občino, kjer je bil rojen. Prvotno se je mislilo, da bo potek preiskav trpel vsled tega, ker je Čič aretiran, v Trstu. Lastnih državljanov pa nobena država rada ne izroča tuji državi v pregon.

Živ v krsti.

Te dni je našel nočni čuvaj v Novem Sadu nekega znanega obrtnika, pijanci iz navede, ležečega na ulici. Začel ga je tresti in klicati, a obrtnik ni dal nikakega znaka življenja. Čuvaj, ki je bil baje tudi precej nadelan, je nato s pomočjo nekega pasanta spravil pijanca kot mrtvega v mrtvašnico. Zjutraj so dali zdravniku v podpis mrtliški list, ki ga je tudi podpisal. Popoldne so hoteli mrtveca prenesti na pokopališče, toda ko so odprli vrata, so prestrašeni odskočili: mrtvec je sedel v krsti in kadil cigareto. Takoj nato se je nepoboljšljivec s prijatelji odpravil — v gostilno, da znova prepije vso noč. Ta se bo izpreobrnil, ko se bo v jamo zvrnil.

Na dan sv. Treh kraljev

Na dan sv. Treh kraljev je vihar podrli v Teharjih večje število sadnega drevja in razkril več streh. Stari ljudje pravijo, da tako silnega viharja še ne pomnijo.

DENARNE POŠILJATVE

V JUGOSLAVIJO, ITALIJO, AVSTRIJO, ITD.

Naša banka ima svoje lastne zveze s pošto in zanesljivimi bankami v starem kraju in naše pošiljate so dostavljene prejemniku na dom ali na zadnjo pošto točno in brez vsakega odbitka.

Naše cene za pošiljke v dinarjih in lirah so bile večerj sledeče:

Skupno s poštnino:

500	—	Din.		\$ 8.75
1.000	—	Din.		\$ 17.15
2.500	—	Din.		\$ 42.75
5.000	—	Din.		\$ 85.00
10.000	—	Din.		\$ 165.50

100	—	Lir		\$ 4.90
200	—	Lir		\$ 9.45
500	—	Lir		\$ 22.75
1.000	—	Lir		\$ 44.25

Pri pošiljках nad 10.000 Din. ali nad 2.000 Lir poseben popust.

Ker se cena denarja čestokrat menja, dostikrat docela nepričakovano, je absolutno nemogoče določiti cene vnaprej. Zato se pošiljate nakažejo po cenah onega dne, ko mi sprejmemo denar.

DOLARJE POŠILJAMO MI TUDI V JUGOSLAVIJO IN SICER PO POŠTI KAKOR TUDI BRZOJAVNO.

Vse pošiljate naslovite na—SLOVENSKO BANKO

ZAKRAJŠEK & CEŠAREK
70-9th AVE. NEW YORK CITY.

AMERIKANSKI SLOVENE

Prvi in najstarejši slovenski katoliški list v Ameriki. Amerikanski Slovenec ustanovljen leta 1891. Edinost leta 1914.

The first and the oldest Slovenian Catholic Newspaper in America. Amerikanski Slovenec established 1891. Edinost 1914. Izhaja vsaki torek, sredo, četrtek in petek.

Issued every Tuesday, Wednesday, Thursday and Friday. — PUBLISHED BY: —

Edinost Publishing Company

1849 — West 22nd Street, Chicago, Ill. Telephone: Canal 0098.

Cene oglasom na zahtevo. Advertising rates on application.

NAROČNINA:	Za Zedinjene države za celo leto	\$4.00
"	Za Zedinjene države za pol leta	\$2.00
"	Za Chicago, Kanado in Evropo za celo leto	\$4.75
"	Za Chicago, Kanado in Evropo za pol leta	\$2.50
SUBSCRIPTION:	For United States per year	\$4.00
"	For United States per half year	\$2.00
"	For Chicago, Canada and Europe per year	\$4.75
"	For Chicago, Canada and Europe per half year	\$2.50

Dopisi važnega pomena, ki se jih hoče imeti priobčene v gotovi številki, morajo biti dopisani na uredništvu pravčasno in morejo biti prejeti vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. Na dopise brez podpisa se ne ozira.

Entered as second class matter October 11th 1919, at Post Office at Chicago, Ill., under the act of March 3rd 1879.

Brezverci in Španska inkvizicija.

Piše: Ernest Terpin.

Nasprotniki našega mišljenja kaj radi zamenjajo iz sumljivih virov snovi, ki dajejo povod zlobnemu obrekovanju ter raznim žalitvam katoliške vere. Umljivo je, da se jim tudi posreči, s hinavsko prepričevalnostjo ter s podlim zavijanjem prave resnice, držati zapeljane rojake na vajetih. V ta namen se poslužujejo vsakega še tako nizkotnega sredstva samo, da se s tem kolikor mogoče škoduje ugledu in dostojanstvu, kojega uživa katoliška duhovščina med zavednim slovenskim ljudstvom. Za plotom skriti prežijo in pazijo, kdaj bi mogli ugledati zločin ali vsaj mrvice tega na slovenskem svečeništvu. Ko jim že vse to preseda, navalijo vse pregrehe in slabosti nekaterih protestantskih pastorejv na račun naše duhovščine. Z groznim vriščem kričijo v svet gorostanosti, ki se vsakemu dostojnemu človeku studijo.

Po njihovih umazanih listih se pogostoma čita: Kristusov namestnik ustrelil svojo ženo; dušni pastir odpeljal cerkveno pavko; že zopet eden streljal v cerkvi na svoje farane; duhovni vodja oropal cerkveno blagajno in pretepel cerkvenika itd. Za Boga, so torej katoliški duhovniki sami boljše, kot se venomer streljajo, ropajo in pretepajo! Na tak in enak način slepijo in zastrupljajo razni podleži in šušmarji svoje lastne rojake. Ako je pa treba takšna obrekovanja dokazati, takrat pa stisnejo rep in se prav hinavsko potuhnejo. Bog, domovina in narod jim je le lastni želodec in — žep.

To so tisti materijalisti, ki se sami sebe povzdigujejo v deveta nebesa, vsak drug človek naj si bo brat ali prijatelj, jim je le pes, katerega je treba bičati, da jim zamore donošati težko prislužene novce. To so vam tiste pijavke, ki sesajo iz vas poštenih delavcev kri in mozeg in gledajo, da vas nazadnje še potaknejo v zapore. Taki ljudje, ki vas skušajo z teorijami brez prave podlage lažnjivimi in nauki prepričati, da je treba človeka zakopati, kot krknjeno žival, taki ljudje so sposobni in zreli za vsako hudobijo. Seveda pri tem tudi pazijo, da črpajo na vse mogoče načine svoj lastni dobiček. Najhujši sovražnik jim je vera, katera jim je vedno na potu. Zato pa skušajo z vsemi sredstvi izriniti iz vaših src vsako versko mišljenje. Ker pa zajemajo skupno z drugimi bratci iz eno in iste ga smrdljivega korita, jim takih senzacionalnih poročil nikdar ne zmanjka. V svoji gorečnosti sežejo daleč nazaj v temni, srednji vek po španski inkviziciji, katero hočejo naslikati, kot nekako strašilo z namenom, odvračati rojake proč od vere, proč od cerkve, proč od slovenskega duhovnika. Umestno je torej, ako povemo nekaj o inkviziciji. Inkvizicija je bil cerkveni sodni dvor, kateri je imel nalogo odkriti, preiskovati in kaznovati heretike. Heretiki so bili cerkveni in državni zločinci in jih je potemtakem država kaznovala z občutnimi kaznimi. Oni so sovražno nastopali proti sv. maši, zakramentom, cerkveni hierarhiji in cerkvenim uredbam; sovražno so tudi nastopali proti feudalnim državam ter so z ognjem in mečem razširjali svojo krivo vero. Naravno je bilo torej, da je bilo varuhom javnega miru, mnogo na tem, da zavzamejo potrebne odredbe proti takim revolucionarnim naziranjem.

Tedanjí vladarji Španije, Ferdinand iz Aragonije in Izabela Kastilska, so naprosili papeža naj bi se upeljala inkvizicija na španski polotok. Papež Sikst IV. je 1. novembra 1478. odredil vse potrebno za ustanovitev cerkvenega sodišča.

Papež ni ustanovil inkvizicije, kot določno in posebno so-

dišče, pač pa je določil posebne in trajne sodnike, kateri so izvrševali uradne posle v imenu papeža. Kjer so ti inkvizitorji uradovali, tam je bila inkvizicija. Tukaj se mora posebno naglašati, da karakteristična poteza inkvizicije ni bila pravzaprav kazenska pravda, niti ne tajno izpraševanje prič, niti posledice porotne obravnave; niti ni bilo zasledovanje heretikov na vsih krajih. Najglavnejša poteza cele inkvizicije je bil inkvizitor; on je bil, ako natančno govorimo, posebni, toda trajni sodnik, uradujoč v imenu papeža, od njega potrjen in pooblaščen s pravico in dolžnostjo kazensko postopati proti rovarjem vere in javnega miru, podvreči se odredbam cerkvene sodbe in izreči običajne kazni. Poverila se je ta oblast večinoma redovnikom s povdarkom, da bodo oni uradovali miroljubno, nepristransko in kjer posvetni nagibi ne bodo vplivali na nje, in da bodo opravljali to službo samo v dobrobit in vspeh kat. vere. Cerkev je vedno zahtevala, da mora imeti inkvizitor vse lastnosti dobrega sodnika: da je vnet in navdušen za vero, da je odločen v zasledovanju herezije, da v vrtincu vsih težkoč in nevarnosti, se ne sme udajati trpljenju, jezi ali nevolji, da mora sovražnosti neustrašeno odbijati, toda jim ne sme dvoriti, ne sme biti trdosrčen; da, ako razmere dopuščajo, mora opravljati svoj posel z usmiljenjem in odpuščanjem izrečenih kazni; da mora poslušati nasvete drugih in ne se toliko zanašati na svoje mnenje ali dozdevnost, kajti večkrat je dozdevnost neresnična in resnica dozdevna ter končno ne sme kaznovati zločinca tako, da se s tem nedolžnega rani. To so bile lastnosti dobrega inkvizitorja v tedanjih časih.

Zgodovina nam tudi kaže, da so tedanji sodniki zasledovali pravo pot. Niti od daleka se jim ne more dokazati, da so bili neusmiljeni; oni so bili postava in predpis, močje čistega značaja in čestokrat resnično častiljive pobožnosti. Ni torej nobenega povoda, nobenega vzroka, gledati te srednjeveške cerkvene sodnike, kot duševno in moralno nižje, kakor so današnji moderni sodniki.

(Konec prih.)

Cleveland-Collinwood, O.

Z veseljem in radostnim srcem se lahko očividno opazuje razvoj in napredek naših zavednih Slovencev v Collinwoodu. Zdi se, kakor da je nastopila nova doba, kakor da veje nov zdrav duh po naši naselbini ter prešinja in napaja vsakega posameznika z novim okrepčujočim vdihom krščanske zavednosti. Ni težko uganiti odkod taka prememba; na jedni strani skrbi Katoliško izobraževalno društvo za napredek in procvit, za ugled in dostojanstvo naših rojakov. Na drugi strani deluje pridno, društvo sv. Jožefa št. 169, K. S. K. J. ter zbira in nabira kar je dobrega po Collinwoodu in družji vse zavedne in hvalevredne somišljenike v iskreno po-bratimstvo. Toda naše delo in naš napredek pa silno peče nekatere zagrizene propalce. V svoji nadutosti si venomer izmišljajo ter kovajo hinavske nakane, hoteč s tem ovirati naše napredovanje. Kakor mali otročajnarji so stopili pred nas z namenom ustaviti kolo našega delokroga, ki se že tako živahno giblje in ki se ne da več ustaviti. Od same zmedenosti butajo ti naši malčki z glavo ob zid, kakor tista nemumna koza, ki je videla v ogledalu svojo dolgo brado in je butnila od jeze v ogledalo, da se je razbilo. Ena taka koza se je pravkar oglasila v znani umazani cunji P. ter je svojim kozlom zameketala par žalostnih glasov. v obliki dopisa.

Vsaka repata in rogata žival ima svoje ime samo ta bradata koza je nima, ker se je pod dopisom podpisala le kot članica društva "Mir" št. 142 S. N. P. J. kar pomenja toliko, kolikor Judežu Iškarijotu poljub. Pravzaprav ne maram njene imena, ker jo prav dobro poznamo in ker se nam tisto ime preveč stidi, da bi je morali še gledati na tistem smrdečem papirju, še tako nam je ta žival vedno pod nogami, ker v resnici bezlja in bleje ter raztresa svojo dolgo brado po Collinwoodu, da se moramo večkrat daleč izogniti tistemu zopernemu smradu, katerega razširja ta slavna članica društva "Mir" št. 142 S. N. P. J. V svojem dopisu se zaganja v našega župnika češ, da je on pismo pisal in ga poslal na mesečno sejo društva "Mir". Nadalje v svojem dopisu poziva naše zavedne somišljenike, katere naziva s cerkvenjaki, naj bi se ti učili ljubezen do bližnjega, da ne bo toliko groženj za razporoko. Slednjič mlati staro slamo s tem, da se huduje, ker ji bližnje župnišče pošilja pravila v njeno društvo in v svojih bedarijah noče pustiti niti mrličev pri miru. Na vse to se odgovarja tako le: Naš g. župnik je preresen mož, da bi se spuščal tako nizkotno do li iz svojega dostojanstva do vas malovrednih babur ter da bi vam še pisma pisal in pošiljal pravila na vaše društvene seje. Recimo, da bi bilo to resnica, bi Vi v vaši podli hi-

navščini že celo stvar tako obrnili, da bi tekli brž po raznih sodnih ter skušali priti g. župniku do živega, kakor je sicer vaša navada. Se to bi se hotelo, da bi se Vam pravila dajalo pri vaših brezverskih društvih, kaj vam vse v glavo pade v vaši ponoreli domišljiji. Če pa ravno hočete, imamo mi naša pravila iz katerih bi morda se marsikaj dobrega naučila, da ne bi tako divjala in norela po Collinwoodu. Toda nikakor nas ni volja vam jih pošiljati, temveč so vam na razpolago edino v slučaju, ako pridete sama ponje. Naš naslov že izveste pri Bončetu (našemu zapnemu posredovalcu). Ne bojte se, g. župnik ne bo šel nikdar trkat na vaša vrata zato ker vas dobro pozna kdo ste, pač pa boste vi nekoč pritekli k njemu trkat na vrata, ko se bo vam prikazala bela koščena žena na vašem pragu, tedaj šele pritečete hitrih nog prosit g. župnika pomoči in usmiljenja. Zakaj ne obstajate tudi v takih trenutkih pri vaših brezverskih trditvah; zakaj niste tudi tedaj mož beseda, ko vam zalije vaše čelo ledeni mrtvaški pot; zakaj niste dosledni v besedi in dejanju do slednjega vzdih, saj je doslednost ena najlepših čednosti v človeškem življenju. Zakaj silite torej z vašimi mrličji v cerkev, ako so oni celo življenje surovo tepali in zametali verske svetinje. Podobni ste pocestnemu roparju, kateri je davil in moril celo življenje in kojega je sodnik obsodil v smrt na vsehah. Ko mu visi že zanjka okrog vrata prosi sodnika usmiljenja; toda takrat moja predraga članica društva "Mir" je že preporno in že vse zamujeno; treba je prositi usmiljenja o pravem času in cerkev vas bo sprejela gotovo pripravljena spremljati človeka skozi življenje, od zibelke do groba. In kar sem vam hotel še omeniti o tistih razporokah. Celi Collinwood vam zna povedati in to že čivkajo vrabci po strehah, kdo je začetnik in kje je gnezdo razporok. Počakajte do dneva obravnave in tedaj boste izvedeli kdo so tisti brezvestni hinavci, ki razporoko podpihujejo in šuntajo. Ako je v tem za-interesiran kakšen naš somišljenik, tedaj bomo že mi pazili, da se temeljito potegnemo za njega. Končno vam priporočam še to; pazite dobro, da vas ne vaši pajdaši utaknejo v kozjak, kajti vse se lahko človeku pripeti, kot so na primer sedaj samega volka Trockya vrgli v volčjak in še se ne ve kaj bo z njim, mogoče ga bodo še ekspedirali v neprodin-sibirske gozdove, kamor edino spada.

Nadalje vam še hočem povedati, da ako boste hotela slišati kaj zanimivega, imamo v sredini naše naselbine Kat. izobraževalno društvo, kjer se boste gotovo čudila velikemu številu mladih in starih članov; društvo sv. Jožefa št. 169, K. S. K. J. vas sprejme z odprti-

(Dalje na 3. strani.)

O yes, kadar se dražestnega Moleka postavi z vsemi njegovimi žarkometnimi (pravilno temometnimi) aparati na laž, se jako praktično skrije pod klo-buk kakega neizpovedanega grešnika, ter kakor obcestno ščene bevska in hoče smešiti ljudi, oz. one, kateri ga postavijo na laž. Ni prijetno za človeka, ki se trka po prsih, da resnico oznanja, kakor to dela Molek, potem pa pride kdo od druge strani in lepo pove in z neovrgljivimi dokazi dokaže, da je vse laž, namenoma potvorbjeno, da bi se zakrilo resnico. O ne, ni prijetno in Moleku s tega stadišča ne zamerimo, da se jezi preizkuša vse mogoča sredstva, da bi v takih slučajih opral samega sebe in se pokazal v lepši luči. To so že stare navade in metode, ki se jih poslužujejo ničvredni rdeči in propadli sinovi majke Slave. Ruski sinovi te vrste so prodali cel narod čifutom in so s tem pred celim svetom pokazali, da tisti, ki odpade od vere svojega naroda, ta postane tudi pravi narodni odpadnik. In lawndalski junaki so temu tudi največji živ dokaz!

Ha, Molek. kako debela laž prav debela, kakor je navadno vsaka tvoja potvorbena stvar, kar pišeš o krutem preganjanju vseh, ki so trdili kot Kopernik. Ravno nasprotno je bilo, cerkev je bila Koperniku celo naklonjena. Svoje delo je Kopernik posvetil papežu Pavlu III. In Kopernik še nikdar sanjal ni, da ga bodo kdaj proslavljali kot mučenika, ki se je žrtvoval za moderno vedo. Za papežem Pavlom III. je sledilo še dvanaest papežev, ki niso ugovarjali Kopernikovemu nauku. Vstal pa je seveda mož L. Brenner, ki je raztrosil v svet to laž, da je Kopernik še pravočasno umrl, da je ušel smrti ognja, in to vi vsi odpadniki ližete, kot najboljšo delikateso proti katoliški cerkvi, dobrovedoč, da je vse laž!

Da je Kopernik odlašal 20 let z izdajanjem knjige je zato, ker je še sam čestokrat predno je prišel kaj v javnost ves svoj nauk pesemistično premo-tril in se mnogo posvetoval. Tako je bilo Molek! In vse tvoje jadikovanje in vsi tvoji temometi tega ne ovržejo!

Sicer pa vem, da Moleku kaj z resnico dokazovati je prav toliko, kakor lisjaka poštenosti učiti. Prej bi človek papigo naučil ves Websterjev besednjak, kakor pa Moleka stvarno in resno polemizirati!

POSOJILA

na prve in druge vknjižbe. Druge vknjižbe kupujemo v znesku \$200.00 do \$5.000. Lahka odplačila na 6 odstot. in zmerne provizija.

Kupujemo vrednostne papirje. LOUIS STERN & CO. soba 1029 Burnham poslopje 160 N. La Salle, St. CHICAGO, ILL.

Jutranja zvezda.

Napisal H. Rider Haggard.

Iz angleščine prevél

Peter M. Černigoj.

PISATELJEV PREDGOVOR.

Marsikdo bi utegnil misliti, da ravna pisatelj celo v povesti iz Starega Egipta le pre-svobodno z Dvojnik, če pripoveduje, da je "Ka" ali "Dvojnik" odšel na dolgo potovanje in doživljal na njem razne doživljaje. In vendar mislim, da ni tako. Ka ali Dvojnik, ki ga Wiederman dobro imenuje "osebnost v osebi," ima po egipčanski teoriji svojo lastno bit. Dvojnik ne umrje, kadar umrje telo, ker je nesmrten in čaka vstajenja telesa, s katerim se potem zopet združi za vso večnost. Da na novo navedem Wiedermana: "Ka bi mogel živeti brez telesa, toda telo bi ne moglo živeti brez Kaja. Pa vendar . . . je bil snoven prav tako, kakor telo samo." Zdi se tudi, da je bil nekako višji in mogočnejši od telesa, ker so egipčanski vladarji mnogokrat upodobljeni kako žrtvujejo svojemu lastnemu Kaju. Tudi v povesti "Setna in čarobna knjiga", ki jo je prevél Maspero in g. Flinders Petrie v svojih "Egipčanstih povestih," igra Ka zelo odlično in samostojno vlogo. Mož je n. pr. pokopan v Memfidi in žena v Kop-

tosu in vendar pride ženin Ka stotine milj daleč živeti v soprogov grob in se razgovarjat s princem, ki ukrade čarobno knjigo.

Čeprav ne poznam nobenega enakega primera, se mi vendar zdi dovoljeno, da prav posebno mogočen Dvojnik, kakršnega je dal kraljici Neter-Tui v tem romanu njen duševni oče Amen, največji izmed egipčanskih bogov, ravna malo samovoljno in igra vlogo, ki je zapisana na teh straneh; saj jo hoče rešiti gnusobe prisiljenega zakona z njenim stricem in morivcem njenega očeta.

Vendar pa ne smemo misliti, da bi se Egipčanom poroka ženske z njenim stricem zdela čudna, zakaj pri tem narodu, in zlasti v vladarskih hišah, je bil običaj, da so se ženi bratje in sestre, kakor se v tej povesti oženi Mermes s svojo polsestro Asto.

Pristaviti moram, da so čarovne voščene podobe, kakršno sta porabila zvezdoznanec Kaku in njegova pomočnica, da začarata faraona, zgodovinski izpričane. Pred več nego tritisoč leti so se ob času Ramsesa III. zarotili, da umore kralja in so v ta namen porabili voščene podobe. "Bogovi iz voska . . . ki naj oslabijo ljudem ude," so bili velik, smrti vrden zločin, velika gnusoba v deželi. Pri tem je bil udeleženi tudi neki "čarovni zavoj," ki je usposobil človeka, da je "porabil čarovne moči bogov." Toda usoda teh čarodejev ni spodbujala drugim poguma, zakaj spoznali so

jih za krive in obsodili, da si sami vzamejo življenje.

Toda tudi se mi očitá, da sem preveč razširil pravice Kaja in voščene podobe, katera se je, da mimogrede omenim, ohranilo do današnjih dni in jo v Zapadni Afriki kot fetiš še vedno prebadajo z iglami in žebli, se morem vendar opravičiti s tem, da sem poskusil, kolikor morem vendar opravičevati s tem, da sem poskusil, kolikor je modernemu človeku mogoče, obnoviti ozračje in barvenost starega Egipta, kakor ga je videl popotnik v tej deželi in proučevalec nje spominov. Če ni Neter-Tua nikoli sedela na prestolu, je vsaj druga Amenova hči, mogočna kraljica Hatshepu, nosila dvojno krono Zgornjih in Spodnjih dežel in poslala svoje odposlanstvo, da preišče skrivnosti Punta. Tudi romanov je moralo biti na visokih mestih zelo mnogo, čeprav se kratkobesedne listine in verski zapiski duhovnikov niso marali muditi pri takih rečeh.

V tem prepričanju in v upanju, da stvar današnjega bralca zanima, sem poskusil odkriti in opisati tak roman, čigar motiv je — bodite prepričani — mnogo, mnogo starejši od starih Egipčanov, namreč zmagovalje prave ljubezni nad velikimi ovirami in nevarnostmi. Prijetno je sanjati, da stoje bogovi takim ljubimcem ob boku in da vrše v njih blagor čudeže v katere je človeštvo tisoče let verovalo, čeprav učenjak pravi, da se niso godili.

Kako veliko vlogo je igral čudež ter najstrašnejši čar v življenju starega Egipta in narodov, s katerimi se je bojeval in trgoval, o tem se že lahko pričamo iz svetopisemske Exodus. Tudi vsa zgodovina Egipta je tega polna, zakaj med Egipčani je bila verska resnica, da rabi božanstvo, ki so ga častili pod mnogimi imeni in simboli, taka skrivnostna sredstva, ko vpliva na človeške zadeve in jih uravnava ter vodi, da se izvrše njega sklepi.

H. R. H.

I. POGlavJE.

Abijeva zarota.

Bilo je v Egiptu, pred več tisoč leti in že zvečer, ko je princ Abi, kraljevi namestnik v Memfidi in velikih ozemljih Delte, pripel svojo državno ladjo ob nabrežju pod vnanjim zidovjem mogočnega mesta Uast ali Luksor in Karnak ob Nilu. Abi, velik mož in zelo temnopolt, zakaj njegova mati je bila iz zasovraženege barbarskega rodu Hiksov, kateri so se bili nekoč na silo polastili egipčanskega prestola, je sedel na krovu svoje ladje in je zrl v zahajajoče sonce, na videz počivajoče za nekaj trenutkov, v okroglo ognjeno oblo nad golimi in divjimi gorami, ki obkrožajo grobove kraljev.

(Dalje sledi.)

Zapadna Slovanska Zveza

DENVER, COLO.

NASLOV IN IMENIK GLAVNIH URAĐNIKOV ZA BODOČA 4. LETA.

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: Adolph Anžiček, 4701 Grant Street, Denver, Colorado.
1.) Podpredsednik: Frank Boitz, R. R. — 1, Box 171, Pueblo, Colorado.
2.) Podpredsednik: Frank Mohar, 514 W. 2nd Street, Leadville, Colo.
Tajnik: Frank Skrabec, 4822 Washington Street, Denver, Colorado.
Blagajnik: Joseph Videtich, 4485 Logan Street, Denver, Colorado.
Vrhovni zdravnik: Dr. J. F. Snedec, Thatcher Bldg. Pueblo, Colorado.

NADZORNI ODBOR:

1.) Predsednik: Frank Okoren, 4823 Emerson Street, Denver, Colorado.
2.) Nadzornik: Peter Geshell, 3952 So. Broadway, Denver, Colorado.
3.) Nadzor.: Michael Kapsch, 508 N. Spruce St. Colorado Spring, Colo.

POROTNI ODBOR:

1.) Predsednik: Anton Kochevar, 1206 Berwind Ave., Pueblo, Colorado.
2.) Porotnik: Frank Stuben, Box 707, Ely, Minnesota.
3.) Porotnik: Frank Ambrose, Box 75, Tootle, Utah.

ZDRUŽEVALNI ODBOR:

2.) John Kocman, 1203 Mahren Avenue, Pueblo, Colorado.
3.) John Starčič, 4576 Logan Street, Denver, Colorado.

URADNO GLASILO:

"Amerikanski Slovenec — Edinost", Chicago, Ill.

Vse denarne nakaznice in vse uradne reči naj se pošiljajo na glavne tajnika. Vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem, spremembe zavarovalnice, kakor tudi sumljive bolniške nakaznice, naj se pošiljajo na vrhovnega zdravnika.

Z. S. Z. se priporoča vsem Jugoslovanom, kakor tudi članom drugih narodnosti, ki so zmožni angleškega jezika, da se ji priključijo. Kdor želi postati član zveze naj se oglasi pri tajniku najbližnjega društva. Z. S. Z. za ustanovitev novih društev zadržuje 8 ose. Glede ustanovitve novih članov pošlje glavni tajnik na zahtevo vsa pojasnila in potrebne listine.

SLOVENCI PRISTOPAJTE V ZAPADNO SLOVANSKO ZVEZO!

IZ URADA GL. TAJNIKA.

Denver, Colo.

Tem potom se urad. naznanja vsem krajevnim društvom Z. S. Z., da je gl. odbor na svoji letni seji dne 13. januarja premenil glasilo in sicer Amerikanski Slovenec in Edinost, tiskarna nam je nudila dobre pogoje in ker glasilo bo izhajalo štirikrat mesečno oziroma vsaki teden po enkrat in z ozirom nato, ker je list precej razširjen upajmo, da bomo dosegli dober uspeh za napredek organizacije. Da bo redno dobival vsak član ali članica glasilo se tem potom prosite, kakor hitro kateri premeni naslov naj to takoj naznani tajniku društva in potem tajnik naj vse take spremembe takoj odpošlje na gl. tajnika, kateri bo potem odposlal vse take spremembe na Glasilo, vstevši tudi za vse novo pristopile naj tajniki poročajo na gl. urad, da se potem pravočasno odpošlje na upravo lista, da bo član dobival glasilo. Toraj sedaj se nudi članstvu lepša prilika za pisati posebno, ker je upravištvo obljubilo nam iti na roko in bo vse priobčilo, kar je

za v korist in dobrobit organizacije. Toraj podajmo se na delo da dobimo v teh bodočih šestih mesecih slepo število novih moči v organizacijo. Kajti Z. S. Z. je edina organizacija, katera je inkorporirana na Zapadu in je tudi na dobri finančni podlagi in je tudi nepristranska in kot taka edino le kot dobra in zanesljiva podpora organizacija, zakar jo vsem rojakom toplo priporočam.

Kako ustanoviti novo društvo se zaupno obrnite na gl. tajnika, kateri vam bo poslal vse potrebne informacije. Toraj še enkrat vam kličem na delo za večjo Zapadno Slovansko Zvezo!

Vsak član lahko naredi nekoliko na polju naše organizacije in to potom glasila ali pa osebno med svojimi prijatelji.

K sklepu sobratstvo pozdravljam vse članice Z. S. Z. Ter želim vsem skupaj kakor tudi posameznikom obilo uspeha pri pridobivanju novih moči v obo oddelka.

Z sobratkim pozdravom,
Frank Skubec, gl. tajnik.

DOPIS.

Cleveland, O.

Cenjeni g. urednik: — Z veseljem sem prejel v roke prvo številko novega glasila Z. S. Z. Članstvo cele organizacije gotovo z največjim veseljem pozdravlja novo glasilo. Zakaj pa ne, sedaj bo narod vsaj znal prav soditi, da člani Z. S. Z. so pristni amerikanski Slovenci, nikakor pa ne kakšni ruski boljševeki, kar je mogoče marsikdo sodel po bivšem glasilu D. S. Da se članstvo Z. S. Z. ni strinjalo z listom D. S. je znano vsem nikdo se ni zanimal za list toliko manj pa še, da bi se bil kdo kaj oglašil v njem za korist Z. S. Z. razen gl. tajnika in predsednika se je prav malo čitalo od strani članstva, pa še tisto, ako je kdo kaj napisal se je prenaradilo v uredništvu po svojem proletarijskem okusu. Zato pa list, ki priporoča revolucionarno propagando ni umesten za glasilo podporne bratske organizacije. To je članstvo spoznalo, a pri tem je pa trpela cela or-

ganizacija. Sedaj pa člani in članice na noge za dobrobit organizacije poslužujejo se sedajnega glasila!

Kar smo zamudili nadomestimo sedaj ker imamo lepo priložnost. List bomo dobivali enkrat na teden in želeli bi bilo, da bi se v vsaki številki čitalo kaj o naši Zapadni Slovanski Zvezi. List Amerikanski Slovenec — Edinost je zelo razširjen po vseh večjih naselbinah in to bo pomagalo, da bo narod spoznal nas in znal nas prav ceniti po zaslugah, katere se že lahko pripisujejo Z. S. Z., za Slovence po Ameriki so že velike. Zlasti pa za one po Zapadnih državah, kjer je večina njenih podrejenih društev.

Z veseljem smo tudi čitali tako krepak prvi uredniški članek. Želeli je, da bi se večkrat čitali kaj enakega od strani uredništva.

Končno pozdravljam vse članice in članice Z. S. Z., novemu glasilu pa mnogo uspeha!

Joseph Ponikvar, tajnik dr. Cleveland, št. 23.

LISTNICA UPRAVNIŠTVA GLASILA Z. S. Z.

Prvo številko, s katero smo začeli kot glasilo Z. S. Z. t. j. danes teden in današnje številko smo razposlali v posebnih zavrtkih na društvene tajnike, katere naj blagovolijo razdati članstvu na seji. To zato, ker gl. urad radi preobliknega dela še ni uredil adresarja

članstva ZSZ. Adresar bo v par dnevih gotov in nam dostavljen, nakar bo upravništvo takoj poskrbelo, da bo vsak član (ica) prejemal glasilo na dom. Toliko vsemu članstvu v blagohotno pojasnilo, da bodo vedeli zakaj niso prejeli takoj prve številke na dom.

Katoličan brez katoliškega časopisa je nič!

Katoliški Slovenci storite ta mesec svojo dolžnost do katoliškega časopisa!

Jejtejeva prisega.

Po naši slovenski naselbini v Chicagi se že precej časa blišči veliki beli oglaš, kjer naznanja cerkveni pevski zbor "Adrija," da bo priredil v nedeljo 15. febr. velik koncert v American Bohemian Hall v korist nove šole. Glavna točka na tem koncertu bo "Jejtejeva prisega."

Kaj pa je "Jejtejeva prisega?" Ali je to kaka nova igra ali opereta ali kaj?

Jejtejeva prisega je zelo dolga pesem, ki jo je spesnil naš najpopularnejši pesnik Simon Gregorčič, ter jo za zbor, soli in orkestro uglasbil naš najbolj priljubljeni skladatelj P. Hugolin Sattner, (ki ga vidite na sliki.)

teju v naročje — njegova edina hči.

V tem trenutku postane Jejte smrtno blede. Junak, ki se ni bal smrti, naenkrat zatrepeče od groze in zaječi od bolesti, da pretresa mrzost kosti vsem navzočim. Kaj se je zgodilo? Jejte se domisli na svojo prisego, nepremišljeno prisego, ki zahteva sedaj življenje njegove edinke. Toda prisega je prisega in kakor je grozna, je sveta. Nebo je terja od njega. Za nesrečnega očeta ni več izhoda:

"In izvrši prisego oče,
In pade dekelce mlado,
A oče in ves narod joče!"

To je v kratkem vsebina "Jejtejeve prisega."

Vsebinsko Jejtejevo prisego je Gregorčič zajel iz Svetega Pisma. Jejte je bil sodnik in vodja Izraelcev. Sovražni rod Amoritov je neprestano napadal in nadlegoval njegovo ljudstvo. Da bi temu nasilju napravil konec enkrat za vselej, je zbral Jejte veliko vojsko ter se odpravil nad sovražnike. Predno je četa prestopila mejo sovražnikov dežele je Jejte še enkrat molil k Bogu za zmago ter obenem izrekel svojo, kasneje tako usodopolno prisego:

"In — to prisegam — prvo stvar, Ki po dobljeni slavni zmagi, Me sreča na domačem pragi, Zakoljem tebi v žgalni dar, Osode vojske gospodar!"

Jejte je sijajno premagal sovražnike. Vse izraelsko ljudstvo ga je navdušeno proslavljalo kot svojega rešitelja. Ko se je vračal s svojo zmagoslavno armado domov se je povsodi kar trlo ljudi, ki so hoteli na lastne oči videti zmagačla Jefteja.

Jejte dospe v svoje mesto. Naproti mu privre zbor mladenk, ki slave junake s petjem brenkanjem na strune. In pred temi mladenkami priteče v beli obleki, lepa kot angel Jefteja.

Ni verjetno, da bi znal kateri naših skladateljev zaviti Gregorčičevo pesnitev v primernejšo glasbo, kakor je to storil Sattner. Kadar Sattner izda kako novo skladbo, pomeni to senzacijo za cel naš narod. Vsi poznate krajše Sattnerjeve pesmi kakor "Pogled v nedolžno oko", ali "Nazaj v planinski raj", ali "Na planine", "V petju oglašimo" itd. Razmeroma malo Slovencev pa je imelo priliko slišati njegovo večja dela, kakor "Jejtejeva prisega", "Asumptio", "Oljbi", "Soči", "V pepelnici noči", ker teh skladb ni mogoče proizvajati, če ni na razpolago precej velik in izsolan pevski zbor, dobri solisti in velik orkester. "Jejtejevo prisego" je prvič izvajala "Glasbena Matica" 1. 1910. v Ljubljani in v Zagrebu z velikim uspehom. Nato je bilo delo proizvajano po vseh večjih mestih v Sloveniji, ter povsod postalo priljubljeno. V Ameriki se bo prvič proizvajalo sedaj pri nas v Chicagi.

Cela skladba se deli na dva dela. Prvi del obsega pripravo na boj, Jejtejevo molitev, začetek, potek in izid boja. Drugi del pa opeva proslavo Jejtejeva.

Clevelandčanje!

Ali veste kaj je Vaša dolžnost? — Well, Vaša dolžnost je ta, da naročite ali kupite vašo obleko, kakor tudi druge oblačilne potrebščine pri svojem rojaku:

Johnu Gorniku

SLOVENSKA TRGOVINA Z OBLEKAMI IN KROJAČNICA.

217 ST. CLAIR AVE.

CLEVELAND, OHIO.

NAJSTAREJŠI SLOVANSKI TRGOVEC Z ŽELEZNINO V MESTU CHICAGO JE:

A. M. Kapsa

2000 BLUE ISLAND AVE., CHICAGO, ILL.
Phone: CANAL 1614.

Trgovina vsakovrstne železnine, strojniške naprave, električne potrebščine, cevi za plin, avtomobilske potrebščine, vse železne potrebe za postavljanje garaje ali hiš. 1500 drugih različnih predmetov v zalogi. Naše cene so najnižje!

Blago dovažamo na dom, v vsaki del mesta ali predmestja. Začnite trgovati z nami in ostali boste naši stalni prijatelji.

(S. & P.)

po dobljeni zmagi, njegovo vrnitev, nastop mladenk, usodopolno srečanje na domačem pragu, neizmerno Jejtejevo žalost radi nepremišljene prisega in izvršitev grozne prisega.

Vedine skladbe bo pel celi mešani zbor "Adrije." Moški zbor nastopi dvakrat: proslava Jejteja in Jejtejevo razočaranje. Ženski zbor opeva nastop mladenk. Molitev in končni Jejtejev samospev poje bari-ton solo.

Ta dva solospesva je prevzel Mr. Jack Muha, ki smo ga posebej povabili za to priliko. Chicaški Slovenci že tako vedo, da je on najboljši baritonist, kar jih imamo Slovenci v Chicagi in da smo izbrali pravega moža za to nalogo. Sopranski solo bo zapela Miss Justina Kosmach, ki je vsem znana vsled svojega kristalnega soprana, altovske samospesve pa bo pela Miss Mary Kochevar, ki ob vsakem nastopu očara občinstvo s svojim mirnim, sladkim altom. Nadalje bomo imeli zopet priliko slišati našega baritonista — tenorista Mr. Ludvika Skala, ki bo tudi v ostalem imel važno nalogo, posebno v drugem, amerikanskem delu koncerta. Petje bo spremljal ves čas veliki orkester pod vodstvom kapelnika Mr. Cernyja, kaj podobnega še nismo imeli v Chicagi.

Toliko naj bo v informacijo o "Jejtejevi prisegi." Razen te velike skladbe, bo pela "Adrija" na tem koncertu tudi: Dr. Schwabovo "Zlato kanglico" in par krajših novih pesmi.

Je še več izvirnih točk na programu, ki jih bi treba nekoliko razsvetljati, da jih bo občinstvo prav razumelo. Vendar za danes naj to zadostuje.

Ivan Račič.

Prečitajte na tretji strani te številke oglas: Katoliški časopis v vsako slovensko hišo!

IZ SLOV. NASELBIN.

(Nadaljevanje s 2. strani.)

mi rokami. Potem boste imela priliko primerjati naš napredek z vašim delom. Tedaj sem uverjen, da vas bo zapustilo tisto blazno divjanje in rogoviljenje po Collinwoodu, ter postanete še lahko spoštovana in hvalevredna ženska, kjer se boste lahko brez sramu podpisala s svojim polnim imenom tako, kakor se jaz zdaj podpisem

Karol Skebe.

— Macomb, Ill. — Etta Cla-per je bila navzoča pri operaciji svoje sestre, pri tem ji je pa prišlo slabo in je padla po tleh, pri čemur je zadobila težke poškodbe.

Specijalisti kroničnih bolezni za moške in ženske.

Zaprte, neredi v želodcu, ledvicah, mehurju in drugih organov, so navadno znaki bolezni, ki imajo globoko svoje korenine.

Mi ne zdravimo znake, ampak bolezen.

Mi smo opremljeni z najnovejšimi aparati, katere je znašla zdravstvena veda in naša dolgotrajna praksa v zdravljenju.

Nervoznosti, Revmatizma, Slabo spanje in vse krvne, kakor tudi kožne bolezni nam omogoča vas popolnoma ozdraviti.

Za oslabele moške se poslužujemo Dr. Ehrlich-ovega svetovno znanega seruma (606) in pozneje izboljšano zdravilo (914), ne da bi se s zdravljenjem oviralo pacienta pri njegovih vsakdanjih opravilih.

NAJNIŽJE CENE, plačate lahko na OBROKE

BREZPLAČNO Vas preiščemo strokovnjsko, kakor tudi Vašo urino in Vam damo zdravniški nasvet BREZPLAČNO

Tajnost zanjame!

Clark Medical Clinic

198 N. Clark St. (Vogel Lake St.)
Ordinira od 9. zjutraj do 8. zvečer
Ob nedeljah od 9. zj. do 1. pop.
(2—26)

Za službo---

Danes in vsak dan pridobivamo stalne nove potnike, kateri niso prej nikdar potovali po nadulčni železnici. In odkar imamo priliko služiti vsem meščanom mesta Chicago, danes, jutri in prihodnje leto, moramo gledati nato, da bomo zadovoljevali vse meščane vse čase. Hitre prevozne črte, ki tvorijo veliki predmetni transportacijski sistem sveta, so se razvili na podlagi, ki je nudila najboljšo transportacijo vsakomur. To pomeni, da se daje potnikom varni, ududni, hitri in ekonomični prevoz. Ali ne boste torej tudi Vi se poslužili tega sistema, ki smo ga zgradili, da bo Vam nudil pri potovanju boljše udobnost?

Kaj je "L" Pass?

ZA EN TEDEN je veljaven za neomejeno prepeljevanje po nadulčni železnici, ki se ga lahko rabi za vse kraje vsak čas in kolikokrat hočete za business, za v tovarno, za v teatre, obiske in ga lahko posodite tudi Vaši družini ali pa prijateljem in stane samo \$1.25. — je najboljša in najbolj praktična metoda pri transportaciji v Chicago! Kupite si enega DANES na katerikoli postaji in ga rabite, kakor pogostokrat hočete!

CHICAGO RAPID TRANSIT

BREZPLAČNO

pride naš strokovnjak k Vam, ki bo vse povedal glede peči, dušil, dimnikov, itd. On preišče furnace in Vam bo dal pojasnila glede kakovosti in velikosti premoga, ki ga lahko rabite. To pregledovanje je brezplačno.

Veliko lahko prihranite, ako imate vse podatke o kurjavi.

Mi Vam garantiramo, da, ako niste z našim premogom zadovoljni, Vam denar vrnemo in vzamemo premog nazaj.

Poskusite vsaj eno tona.

Do 9. ure zvečer lahko telefonično naročite

FRANKLIN 6400

PREMOG

45 skladišč, eden je gotovo v Vaši bližini.

Consumers Company

116 podružnic
Premog, koks, in stavbinski material.

HAGARIN SIN

ROMAN. PAUL KELLER. — F. O.

Zdaj stisne Robert roke pred obraz in joka. Gorke solze padajo Lori na noge.

Nato ji dvigne glavo in ji boža lica.

Zave se.

Pogleda ga z velikimi, boječimi očmi in napol v nezavesti govori:

"Ne tepi me! Ne tepi me!"

Poljubi jo na čelo, oropano venca, in jo dvigne. Poklekne poleg nje, odstrani blato z obleke in ji poda pismo. Ona stoji nepremično kot v težkih sanjah.

Lahno jo objame in pravi:

"Lora, ne boj se, pomagal ti bom!"

S temi besedami je povedal mnogo težkega.

Počasi, molče gre poleg njega. Slednjič pravi:

"Hudoben je proti meni."

On ji pravi: "Taki so vsi hudobni!"

Tako dospeta do voza, ki stoji v temi ob potu. Stemnijo se je. Konji se tresejo in prezebajo.

Sedaj se zgrozi Lora.

"Domov ne grem! Bojim se tete!"

Prigovarja ji, pa noče iti na voz.

Prime toraj vajeti in gre počasi z njo ob vozu.

Črni voz se premika po črni poti, kot bi zagreblji v njo mrtvo prihodnost.

V vasi jo s silo spravi na voz.

Pred hišo je počakala, da je spravil konje v hlev, potem pa stopita v kuhinjo.

Oba sta smrtno bleda.

Na mizi stoji večerja pripravljena. Luč mrko gori, vroče je. Vsi so zbrani: Hartmann, žena, Kristina, Bertold in stari Gottlieb Penker.

"Kje sta bila tako dolgo? Kakšna pa sta?" Gospa opazuje Loro z ostrim očesom.

"Tako si umazana! Kaj je s teboj, deklíč?"

Zdaj je opešala Lori moč. Pade na obe koleni in prizna v trepetajočih, jokajočih stavkih svojo sramoto.

Pri nji stoji kot varuh Robert Winter. Eno roko drži na Lorinih ramah.

Drugi sedijo molče, poslušajo težko izpoved, ki je ne morejo umeti.

Bertold se prvi zgane. Glasno zaihti. To odveže tudi ženi jezik. Vpije, se lovi v besedah, kriči, divja sem ter tja in nima druge besede za Loro kot vlačuga. Nato začne jokati.

Zdaj vstane Gottlieb Penker in pravi:

"Gospa — ne zmerjajte — Boga zahvalite. — Vi ste bili vedno srečni — Vi niste bili nikdar lepi — Vi niste bili nikdar veseli življenja — Vi niste bili nikdar v skušnjavi — potem se ne morete vtikati vmes. — Lepim dekletom je težko na svetu."

Ko je hotela gospa užaljena zropotati, pravi mirno:

"Saj vem — hočete, da bi tega ne bilo — vsi bi hoteli — da ne bi bilo razburjenja in besed — in prav imate, gospa — pa tukaj se da napraviti kaj samo z dobro voljo."

Hartmann, bolni Hartmanp, gleda z naslonjača z napol odsotnimi očmi na tleh Loro.

Na istem mestu je klečala v kuhinji pred šestindvajsetimi leti druga.

In videl je, kako sta stari Gottlieb Penker in Robert Win-

ter lahko dvignila Loro s tal.

15. POGLAVJE.

Drugo jutro je prišla gospa Loro. Deklica je slonela ob steni in vdano poslušala vso sramoto, katero je grmadila nanjo. Nič ni odgovarjala, razen semtertja poluglasno "da" ali "ne." Zagovarjala se ni, niti prosila usmiljenja.

Vse je morala slišati. Vse očitke, katere si je sama delala v tihih urah, je zvedela še enkrat iz tujih ust, vso sramoto in poniževanje, katero je sama čutila v bdečih nočeh, polnih strahu, je morala še enkrat piti iz prepolne čaše.

Končna sodba: Proč iz hiše za vedno! Kmalu proč, iz te poštene hiše, katero je omadeževala!

Tako je hotel ta sodnik brez greha in ljubezni.

"Na nas ne bodo ljudje kazali s prstom, naša hiša je krščanska!"

Trdo in neresnično se je slišalo, toda ona, katero je zadelo, je vedela, da je to sodba brez preklica.

Zdaj šele pridero zopet strastne solze:

"Kam naj pa grem? Kam naj pa grem?"

Zdaj se odpro vrata iz pivnice. Bertold plane v sobo, se vrže deklici k nogam in joka glasneje in huje kot ona.

"Potolaži se, ljuba Lora, potolaži se!"

"Proč od nje, Bertold, ne dotikaj se je!"

"Lora! Lora! Tako te ljubim!"

Oklene se je; gospa ga vleče za ramo, da bi ga potegnila proč.

"Pusti vlačugo, Bertold!"

Tedaj vstane močni dečko in porine mater z roko. Njegov obraz je spremenjen, njegove dobrohotne oči se iskre v divjem žaru.

"Ne zmerjaj je, mati, ne stori ji ničesar! To je dobra, lepa Lora! Meni ni nič na tem! Vzeti jo hočem."

Gospa obstane bleda pred sinom.

"Ali si znožel, Bertold?" zasika nad njim.

Zopet se mu bliža, on padvigne roko proti nji:

"Pusti jo — ne stori ji ničesar — ali — ali —"

Hropeč se zgrudi na tla. Zaradi razburjenosti ga je prijel silen krč.

ROJAKI V SO. CHICAGO

ALI SE NE VESTE DA IMA

JOS. GORNIK

na

9476 — Ewing avenue

v zalogi vedno najboljšje grocerijsko blago, vsakovrstna meso, sveže in prekajeno. Parutino in vse kar slovenska gospodinja potrebuje?

Vsem se priporoča v poset!

And. Glavach

EDINI SLOVENSKI AUTO LIVERY

Centenim rojakom v Chicagi in okolici se toplo priporočam. Na razpolago imam najmodernejšje avtomobile za poroke, krstnije in pogrebe.

Pokličite me na telefon. Prišel bom na Vaš dom in vse potrebno uredil. Zapomnite si mojo telefon številko: CANAL: 5889

1844 — W. 22nd Place CHICAGO.

'Šur Majk!

KARKOLI SE DA TISKATI IN KARKOLI NAR. KJE DRUGJE. TO NAREDIMO TUDI MI!" TO SO BESEDE NAŠIH TISKARJEV.

Naša Tiskarna

izdeluje tiskarska dela lično in točno. Že na stotine slovenskih in hrvatskih društev smo zadovoljili in zakaj ne bi še Vas?

Vsem cenjenim društvam se priporočamo, za vsakovrstne tiskovine, kot pisemski papir in kuverte z naslovi v vseh velikostih in različnih barvah.

Prav tako se priporočamo tudi posameznikom, trgovcem in obrtnikom, da se spomnijo nas, kadar potrebujejo kakšno tiskarsko delo.

Zmerno ceno, lično in točno narejeno delo jamčimo vsakomur!

TRGOVCI IN OBRITNIKI

ALI ŽE VESTE?

da ni businessa, če se ne oglašja. Kako naj ljudje pridejo k vam, če ne vedo za Vas? Poslužite se v tem oziru lista

A. S. EDINOST

ki zahaja v vse slovenske naselbine v Ameriki. Vsak katoliški Slovenec ga čita in je nanj naročen.

Oglašanje v našem listu je uspešno. Poskusite in prepričajte se!

Enako se priporočamo tudi cenjenim društvom, da se ob priliki prireditve spomnijo na naš list in objavijo v njem svoj oglas, ki jim bo mnogo koristil.

Vsa naročila pošiljajte na:

TISKOVNO DRUŽBO EDINOST

1849 W. 22nd St.

Chicago, Ill.

Ravno nasprotno.

Stari korejski pregovor pravi: "Tisti, ki želi da z apetitom povzije jed, naj ne gleda po stenah kuhinje." Kot navadno, je ta pregovor pravilen v daljni Koreji in pri njenih sosednih Japoncih in Kitajcih, toda pravilen je tudi tukaj v Ameriki. Tu je mnogo kuhinj po hotelih, sladolebnih tovarnih itd., kjer bi bil korejski pregovor na mestu. Toda vsako pravilo ima izjemo. Joseph Triner Company podjetje v Chicagi je vzor čistote. Mi vas vabimo, da si ga ogledate, in prepričani smo da boste Trinerjevo grenko vino potem še mnogo bolj cenili. To je nekaj naravnega. Trinerjevo grenko vino je eno najboljših lekov za odpravo slabega apetita, zabsanosti, glavobola, plinov v želodcu, slabega spanja in podobnih želodčnih nerednosti. za podlago ima rdeče vino, in vino je mnogo bolj delikatno kot mleko ter zahteva največjo snaznost, poslopja, steklenic in vseh drugih proizvodnih naprav. Poskusite tudi Trinerjev Liniment proti revmatizmu, neuralgiji in za trde ude. Tukaj je pismo, ki smo ga ravnokar prejeli: "Revloc, Pa. 16. jan. 1925., "Moje roke so me tako bolele, da sem jih komaj premikal, toda odkar rabim Trinerjev Liniment so mnogo boljše. Pošljite mi še dve steklenici Stanley Orbin." Če vam ne more postreči vaš lekarnar ali pa trgovec z zdravili, pišite naravnost na Joseph Triner Company, Chicago, Ill.

Prečitajte na tretji strani številke oglaš: Katoliški časopis v vsako slovensko hišo!

LOUIS STRITAR

se priporoča rojakom za naročila premoga, katerega pripeljam na dom. Prevažam pohištva ob času selitev in vse kar spada v to stroko.

Pokličite me po telefonu!

2018 W. 21st Place

CHICAGO, ILL.

Phone: Rosevelt 8221.

Consumers priporoča, naj bi se kupovalo premog na letni kontrakt.

Po izjavi Mr. Marshall E. Koig, podpredsednika Consumers komjanije, priporoča odbor od "American Engineering Council" vsem, naj kupujejo premog na letni kontrakt.

To priporočilo temelji na preiskavi, katera je dognala, da je velike ekonomične vrednosti, ako se dostavlja premog odjemalcem mesečno, kar bi tudi pomagalo k znižanju ceni premoga in veliko olajšalo transportacijo.

Prečitajte na tretji strani številke oglaš: Katoliški časopis v vsako slovensko hišo!

POSESTVO NA PRODAJ

v fari Dragatuš vas Knežina h. števil. 10. Ako kateri od rojakov želi kupiti, naj piše za pojasnila na:

MARY KRALL,
1003 N. Chicago St.
JOLIET, ILL.

GRDINA IN SINOVI.

PRVI SLOV. POGREBNI ZAVOD

1063 E. 62nd Street
CLEVELAND, O.

Randolph 1881.

Phone: Canal 0537—5889

Chapel 2046 West 23. St.

MRS NICHOLAS GOETTERT

Pogrebni zavod

Se priporoča Slovincem in Hrvatom

2046 W. 23rd Street,
CHICAGO, ILL.

(S.)

DRUŽINSKA PRATIKA

je dospela iz starega kraja za leto 1925. To leto so jo izdali v jubilejni izdaji in je lepša kot kedaj prej. S poštnino stane 25c. Naročite jo takoj, predno poide zaloga. Naroča se od Knjigarne Edinost.

Katoliški list v vsako hišo!

TO JE KLIC VSEH CERKVENIH PREDSTOJNIKOV TA MESEC.

Ameriški Slovenci zavedajte se, da je zadnji čas, da tudi mi ojačimo svoj tisk. Katoliški dnevnik je naša najnujnejša potreba. Ali veste kako ga lahko dobimo? — Pa prav lahko!

TAKOLE: —

TI, KI TO LE ČITAŠ, SE ŠE

DANES ODLOČI IN SKLENI:

1.) Ta mesec v februarju, ki je določen za mesec katoliškega tiska moram pridobiti vsaj enega(o) novega(o) naročnika(co) za list "Amerikanski Slovenec — Edinost!"

2.) Kupil(a) bom eno delnico od Slov. kat. tiskovne družbe Edinost, ki stane \$25. in se jo lahko kupi za gotov denar ali na mesečna odplačila po \$5. na mesec!

3.) Ako pa delnice ne bom mogel(a) kupiti, bom pa prav zagotovo pridobil(a) vsaj enega(o) ali več novih naročnikov!

In ko to skleneš pojdi takoj na delo, da ta sklep čim prej izvršiš ter tako pripomoreš, da ameriški Slovenci dobimo kar najprej mogoče svoj katoliški dnevnik!

Pojdi na delo še danes — če danes ne gotovo jutri in pridobi listu novega naročnika ter izpolni spodnji kupon in ga pošlji na upravo "Amerikanskega Slovenca — Edinost," ki stane za celo leto \$4. za pol leta \$2. in za tri mesece \$1.

(IZPOLNITE TA KUPON — IZREŽITE GA IN GA POŠLJITE NA UPRAVNIŠTVO!)

AMERIKANSKI SLOVENEK & EDINOST
1849 — West 22nd Street,
CHICAGO, ILL.

Cenjeni: — Pošiljam priloženo svoto \$..... za novega naročnika za dobo

kateremu pošiljajte list na sledeči naslov:

Ime:

Naslov:

Mesto:

Podpis pošiljatelja.

Phone: CANAL 6516.

SLOVENC!

Kadar ste se namenili dati slikati. Bodisi o priliki ženitve, ali v kakem drugem slučaju, nepozabite, da je v Chicagi slovenski fotografist, ki izdeluje prav tako fine slike, če še ne boljše, kakor kdo drugi. Ta fotografist je:

M. Arbanas

SLOVENSKI FOTOGRAFIST

1147 — W. 18th St., Cor. May St.

CHICAGO.

Kovall & Sons

ELY, MINN.

Trgovina z vsakovrstnim mešanim blagom.

V naši trgovini dobite vsakovrstno blago, ki se da dobiti v DRY-GOODS-STORE trgovini. — V zalogi imamo vedno najboljše vrste grocerijo in meso. — Rojakom se najtolpleje priporočamo v naklonjenost!

Razsvetlite Vašo klet!

Tekom jesenskih dni je klet jako popularen prostor v hiši. Tja se spravlja razne stvari za zimo. In kako je pusto, ako v kleti ni svetlobe. — In zakaj bi delali v temi? Pokličite nas, da vam razsvetljimo vaše temne kota in jih naredimo za vas prijazne in koristne.

Pokličite nas, ali pa k nam pridite, da se pogovorimo!

FIDELITY ELECTRIC CO.

FRANK SCHONTA, lastnik.

2049 West 22nd Street,

Chicago, Ill.

Pošiljamo blago tudi izven Chicage. Pišite po naš cenik.

(9—27. 10—1.)